

Lietuvos ekonomikos apžvalga

2014 m. vasaris

TURINYS

2014 m. vasario mėnuo

▪ Apžvalgos santrauka	4
▪ Bendrasis vidaus produktas 2013 metais	5
▪ Pramonės produkcija 2013 metais	6
▪ Pramonės produkcija Europos Sąjungos šalyse 2013 metais	7
▪ Transporto sektorius 2013 metais	8
▪ Mažmeninė prekyba 2013 metais	9
▪ Variklinių transporto priemonių didmeninė ir mažmeninė prekyba 2013 metais	10
▪ Mažmeninė prekyba Europos Sąjungos šalyse 2013 metais	11
▪ Turizmas trečiąjį 2013 m. ketvirtį	12
▪ Užsienio prekyba 2013 metais	13
▪ Užimtumas ir nedarbas 2013 metais	14
▪ Verslo tendencijos 2014 m. sausio mėnesį	15
▪ 1 priedas. Pagrindiniai Lietuvos Respublikos ekonominiai rodikliai (a)	16
▪ 2 priedas. Pagrindiniai Lietuvos Respublikos ekonominiai rodikliai (b)	17
▪ 3 priedas. Pagrindiniai Lietuvos Respublikos ekonominiai rodikliai (c)	18
▪ Lietuvos ekonominės apžvalgos rengėjai ir atsakingi asmenys	19

■ APŽVALGOS SANTRAUKA

- **2013 m. bendrasis vidaus produktas (BVP) to meto kainomis siekė 119,3 mlrd. litų ir, palyginti su 2012 m., palyginamosiomis kainomis didėjo 3,2 procento** (pašalinus sezono ir darbo dienų įtaką pokytis siekė 3,4 procento). Nors šalies ekonomika dar neviršijo prieš ekonominį sunkmetį pasiekto 2008 m. rekordinio BVP dydžio (palyginamosiomis kainomis buvo mažesnis 1,8 proc.), 2013 m. realus BVP buvo 1,0 proc. didesnis nei 2007 m.
- **Pramonės produkcija to meto kainomis 2013 m. siekė 71,65 mlrd. litų ir, palyginti su 2012 m., jos mastas buvo 3,3 proc. didesnis (palyginamosiomis kainomis)**. Mažesni nei 2012 m. pramonės produkcijos padidėjimą, kuris siekė 3,7 proc., lėmė sumažėjęs rafinuotų naftos produktų, energetikos sektoriaus produkcijos, trąšų pardavimas.
- **Transporto visų rūšių krovinių apyvarta 2013 m. padidėjo 4,6 proc., o krovinių vežimas – 2,5 proc.** Klaidos valstybiniame jūrų uoste ir Būtingės terminale krauta 3,1 proc., geležinkeliais pervežta – 2,7 proc. mažiau, tuo tarpu oro uostuose gabentas krovinių kiekis buvo 10,6 proc. didesnis, palyginti su 2012 m. Geležinkelių ir jūrų uosto rezultatus lėmė antroje metų pusėje sumažėjęs trąšų ir naftos produktų transportavimas.
- **Mažmeninės prekybos**, išskyrus variklinių transporto priemonių didmeninę ir mažmeninę prekybą bei remontą, įmonių **apyvarta** (be PVM) to meto kainomis 2013 m. siekė 28,8 mlrd. litų ir, palyginti su 2012 m., palyginamosiomis kainomis **padidėjo 4,5 procento**. Apyvartos stabilų didėjimą lėmė ne tik nuo ketvirtojo 2010 m. ketvirčio didėjantis vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, bet ir nuo pirmojo 2013 m. ketvirčio pradėjęs didėti realusis darbo užmokestis, atsigauanti būsto rinka.
- **Turizmas**. 2013 m. sausio–rugsėjo mėn. užsienio turistų ir vienadienių lankytojų išlaidos Lietuvoje siekė 3,19 mlrd. litų, arba 4,4 proc. daugiau nei 2012 m. I-III ketv., o lietuvių turistų ir vienadienių lankytojų išlaidos užsienyje sudarė 2,29 mlrd. Lt, arba 5,8 proc. daugiau nei 2012 m. I-III ketv.
Kelionių paslaugų eksportas buvo didesnis nei importas ir todėl Lietuva apžvelgiamuoju laikotarpiu turėjo teigiamą balansą, siekusį 0,91 mlrd. Lt.
- **2013 m. Lietuvos prekių eksportas (to meto kainomis) sudarė 84,8 mlrd., o importas 85 mlrd. litų ir, palyginti su 2012 m., didėjo po 6,5 procento**. Lietuviškos kilmės prekių eksportas 2013 m. didėjo 2,5 proc. ir sudarė 60,3 proc. viso eksporto (2012 m. – 62,3 proc.), o reeksportas didėjo 14,2 proc. ir sudarė 39,7 proc. viso prekių eksporto.
- **2013 m., palyginti su 2012 m., situacija šalies darbo rinkoje gerėjo: bedarbių skaičius ir nedarbo lygis mažėjo, o užimtumo lygis didėjo**. Nedarbo lygis mažėjo ketvirtus metus iš eilės ir sudarė 11,8 procento. Bedarbių dalis darbo jėgos struktūroje sumažėjo 1,6 procentiniu punktu (p. p.), palyginti su 2012 m., ir 6 p. p., palyginti su 2010 m., kai jis siekė 17,8 procento.
- **2014 m. sausio mėnesį ekonominių vertinimų rodiklis pakilo 5 punktais ir siekė -2 punktų lygį, bei praėjusių atitinkamo laikotarpio rodiklį pagerino 3 p.** Sausį vartotojų pasitikėjimo rodiklis siekė -9 p. lygį ir buvo 6 p. didesnis nei prieš metus.

■ BENDRASIS VIDAUS PRODUKTAS 2013 METAIS

Išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis, 2013 m. bendrasis vidaus produktas (BVP) to meto kainomis siekė 119,3 mlrd. litų ir, palyginti su 2012 m., palyginamosiomis kainomis didėjo 3,2 procento (pašalinus sezono ir darbo dienų įtaką pokytis siekė 3,4 procento). Nors šalies ekonomika dar neviršijo prieš ekonominį sunkmetį pasiekto 2008 m. rekordinio BVP dydžio (palyginamosiomis kainomis buvo mažesnis 1,8 proc.), 2013 m. realus BVP buvo 1,04 proc. didesnis nei 2007 m.

2013 m. BVP augimą daugiausia lėmė atsigauantis statybos sektorius, apdirbamoji gamyba ir vidaus vartojimas. Daugiau nei penktadalį šalies bendrosios pridėtinės vertės kuriančios apdirbamosios gamybos produkcija 2013 m., palyginti su 2012 m., didėjo 4,5 proc., tiek pat augo ir mažmeninės prekybos apyvarta, o atliktų statybos darbų vertė – 7,2 procento.

Remiantis išankstiniais duomenimis, prekių eksportas ir importas 2013 m., palyginti su 2012 m., didėjo tuo pačiu tempu – 6,5 procento. 2013 m. išorinės paklausos įtaka buvo mažiau pastebima nei ankstesniais metais, o šalies augimą labiau skatino investicijos ir vartojimas.

Paskutinį 2013 m. metų ketvirtį šalies BVP to meto kainomis siekė 30,42 mlrd. Lt ir, palyginti su praėjusiu ketvirčiu eliminavus sezono įtaką, didėjo 1,2 proc., o palyginti su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu – 3,3 procento.

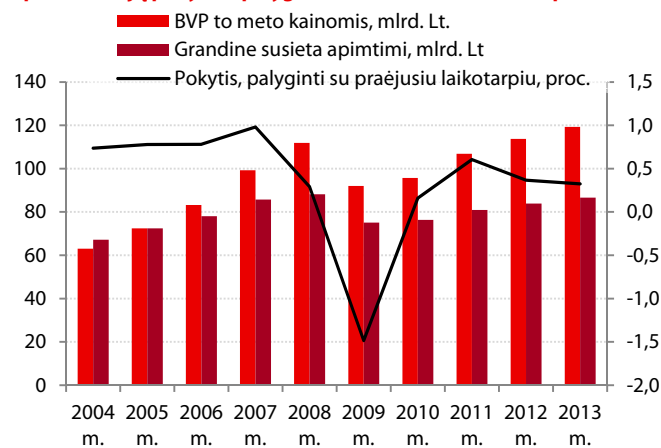
Žinias apie 2013 m. pabaigoje gerėjusias verslo ir vartotojų tendencijas euro zonoje ir visoje Europos Sąjungoje patvirtino paskelbti BVP rodikliai. Išankstiniais Eurostato duomenimis, euro zonos ir ES BVP ketvirtąjį 2013 m. ketvirtį, palyginti su ankstesniu ketvirčiu (eliminavus sezono ir darbo dienų įtaką), didėjo atitinkamai 0,3 proc. ir 0,4 proc., o palyginti su ketvirtuoju 2012 m. ketvirčiu, atitinkamai 0,5 proc. ir 1,0 procento.

Vokietijos Prancūzijos, Ispanijos BVP didėjimas (atitinkamai 0,4 proc., 0,3 proc. ir 0,3 proc., eliminavus sezono įtaką) paskutinį 2013 m. ketvirtį, palyginti su ankstesniu ketvirčiu, tikėtina, turėjo didžiausią įtaką euro zonos BVP pokyčiui dėl šių šalių ekonomikų dydžio. Prie visos ES augimo prisidėjo ir Jungtinės Karalystės ekonomika, kuri augo 0,7 procento.

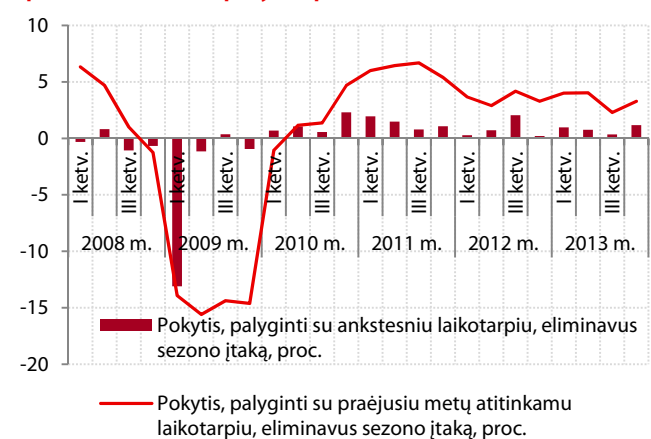
Latvijos ir Estijos BVP pokyčiai paskutinį 2013 m. ketvirtį, palyginti su ankstesniu laikotarpiu, siekė atitinkamai -0,1 ir +0,7 proc., o pokyčiai, palyginti su atitinkamu 2012 m. laikotarpiu -0,2 ir +3,6 procento.

Nors pagrindinių eksporto partnerių makroekonominė situacija yra svarbus veiksnys Lietuvos eksporto mastui, kuris yra tvaraus ekonominio augimo pagrindas, nemažiau reikšmingas yra pačios Lietuvos prekių ir paslaugų konkurencingumas, kurio didinimas – vienas svarbiausių uždavinių ir iššūkių greitai besikeičiančios technologinės pažangos aplinkoje.

1 pav. BVP ir jų pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, proc.

2 pav. Ketvirtiniai BVP pokyčiai, proc.

Šaltinis: Ūkio ministerijos grafikai, Lietuvos statistikos departamento duomenys.

PRAMONĖS PRODUKCIJA 2013 METAIS

Nors paskutinis 2013 m. mėnuo nebuvo labai sėkmingas šalies pramonei, tačiau metiniai rezultatai buvo neblogi. Parduota pramonės produkcija to meto kainomis siekė 71,65 mlrd. litų, palyginti su 2012 m., palyginamosiomis kainomis jos mastas buvo 3,3 proc. didesnis. Mažesnę nei 2012 m. pramonės produkcijos padidėjimą lėmė sumažėjęs rafinuotų naftos produktų, trąšų, energetikos sektoriaus produkcijos pardavimas. Žemos naftos perdirbimo maržos neigiamai paveikė Europos naftos perdirbimo sektorių. Lietuvoje taip pat sumažėjo naftos perdirbimas ir naftos produktų pardavimas. 2013 m. mažėjusios pasaulinės trąšų kainos, mažėjusi jų paklausa, aukštos dujų kainos neigiamai paveikė Lietuvos didžiausių trąšų gamintojų, tuo pačiu chemikalų ir chemijos produktų gamybos produkcijos pardavimą. Medienos ir medienos gaminių, popieriaus ir po-

periaus gaminių, maisto produktų, baldų gamintojams 2013 m. buvo sėkmingesni nei 2012 metai.

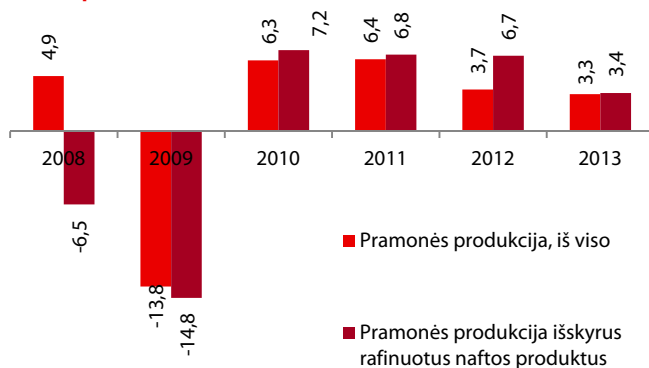
Kasybos ir karjerų eksploatavimo, apdirbamosios gamybos prekių ir paslaugų pardavimo ne Lietuvos rinkoje dalis 2013 m., palyginti su 2012 m., sumažėjo 0,2 procentinio punkto ir siekė 66,4 proc., sumažėjimą kompensavo 0,2 procentinio punkto padidėjusios pajamos už šalies rinkoje parduotas prekes ir suteiktas paslaugas. 2013 m., palyginti su 2012 m., pardavimo ir paslaugų pajamos to meto kainomis ne Lietuvos rinkoje padidėjo 2,3 proc., o Lietuvos rinkoje – 3,5 procento. Didžiausią pajamų ne Lietuvos rinkoje dalį sudarė rafinuotų naftos produktų gamybos (36,3 proc.), maisto produktų gamybos (12,5 proc.), chemikalų ir chemijos produktų gamybos (12,3 proc.), baldų gamybos (6,2 proc.) produkcija.

1 lentelė. Parduotos pramonės produkcijos pokyčiai palyginamosiomis kainomis, proc.

Ekonominės veiklos rūšys (EVRK red.2)

	2013 m. gruodžio mėn., palyginti su:		2013 m., palyginti su:		
	2012 m. gruodžio mėn.		2012 m.		2008 m.
	Bendras	Įvertinus darbo dienų įtaką	Bendras	Įvertinus darbo dienų įtaką	Bendras
Pramonės produkcija, iš viso	-3,1	-3,8	3,3	3,3	4,4
Pramonės produkcija, išskyrus rafin. Naftos produktų gamybą	4,3	4,4	3,4	4,0	7,6
Kasyba ir karjerų eksploatavimas	9,1	7,8	10,8	10,8	-17,0
Apdirbamoji gamyba	0,0	-1,6	4,7	4,5	10,5
Apdirbamoji gamyba, išskyrus rafin. naftos produktų gamybą	11,7	10,3	5,4	5,9	17,5
Elektros, dujų, garo tiek. ir oro kondicionavimas	-18,7	-15,5	-7,2	-6,7	-27,4
Vandens tiekimas, nuotekų valymas, atliekų tvarkymas ir regeneravimas	2,1	2,4	0,5	0,6	-5,1

3 pav. Pramonės produkcijos pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, proc.

2 lentelė. Pramonės produkcijos pokyčius 2013 m., palyginti su 2012 m., labiausiai lėmusių ekonominių veiklų produkcijos pokyčiai

Ekonominės veiklos*	Palyg. kainomis mln. Lt	Proc.
Medienos bei medienos ir kamštienos gaminių, išskyrus baldus, gamyba	401	17,54
Popieriaus ir popieriaus gaminių gamyba	251	29,23
Baldų gamyba	249	7,02
Maisto produktų gamyba	201	2,25
Drabužių siuvimas (gamyba)	195	13,23
Metalo gaminių, išskyrus mašinas ir įrenginius, gamyba	-40	-2,5
Kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba	-67	-9,4
Tekstilės gaminių gamyba	-116	-9,5
Chemikalų ir chemijos produktų gamyba	-343	-5,9
Elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimas	-508	-7,2

*- rafinuotų naftos produktų ir tabako gaminių gamybos produkcijos mastai bei tikslūs pokyčiai 2 lentelėje nėra pateikiami dėl duomenų konfidencialumo.

Šaltinis: Ūkio ministerijos lentelė, grafikai, Lietuvos statistikos departamento duomenys.

PRAMONĖS PRODUKCIJA EUROPOS SĄJUNGOS ŠALYSE 2013 METAIS

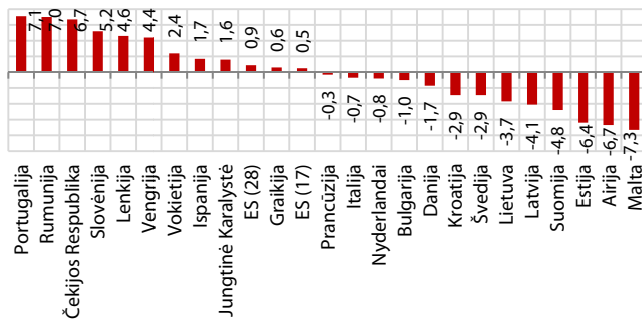
Eurostato turimais išankstiniais 23 ES valstybių duomenimis, ES valstybių ir euro zonos valstybių pramonės produkcija (palyg. kainomis), eliminavus sezono įtaką, 2013 m. gruodžio mėn., palyginti su 2013 m. lapkričio mėn., sumažėjo po 0,7 procento. Didesnis nei lapkričio mėn. pramonės produkcijos mastas buvo 4 valstybėse – Slovėnijoje (2,7 proc.), Graikijoje (2,6 proc.), Portugalijoje (0,7 proc.) ir Jungtinėje Karalystėje (0,4 proc.), o mažesnis – 19 valstybių, tarp kurių buvo ir Baltijos šalys. Labiausia produkcija krito Estijos (5,7 proc.). Kaip skelbia Estijos statistika, pramonės kritimą per mėnesį lėmė sumažėjęs elektronikos ir elektros įrangos gamybos produkcijos pardavimas.

Tiek ES, tiek euro zonoje nuo 2013 m. rugsėjo mėn. stebime teigiamus metinius pramonės produkcijos pokyčius. 2013 m. gruodžio mėn., palyginti su 2012 m. gruodžio mėn. pramonės produkcija, eliminavus darbo dienų įtaką,

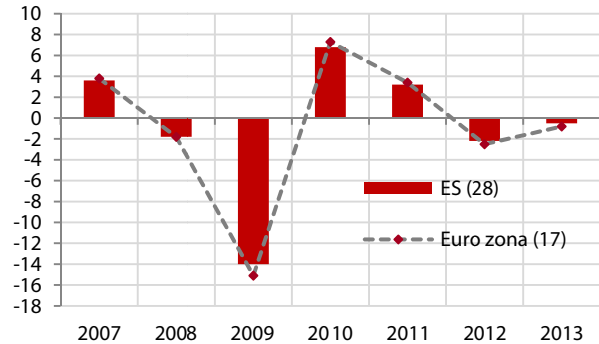
ES valstybėse ir euro zonoje didėjo atitinkamai 0,9 proc. ir 0,5 procento (žr. 4 pav.). Daugiau nei 2012 m. gruodžio mėn. pramonės produkcijos pardavė 10 valstybių, o 13 valstybių produkcijos pardavimas krito. Lietuvoje pramonės produkcijos neigiamą pokytį lėmė 20,8 proc. sumažėjęs rafinuotų naftos produktų pardavimas.

2013 m. ES ir euro zonos valstybių pramonės produkcija buvo mažesnė nei 2012 m. atitinkamai 0,5 proc. ir 0,8 proc., tačiau kritimo tempai sulėtėjo (žr. 5 pav.). 2012 m. produkcijos pardavimą viršijo 8 valstybės (tarp jų ir Lietuva), Vokietijoje nepakito, o 14 valstybių – buvo mažesnis nei 2012 m. (žr. 6 pav.). Nuo 2009 m., kai pramonės produkcijos mastas, palyginti su 2008 m., krito visose ES valstybėse, 2010-2013 m. laikotarpį pramonės produkcija tik 5 valstybėse kasmet buvo stabiliai didesnė nei prieš metus – Estijoje, Rumunijoje, Lenkijoje, Slovakijoje ir Lietuvoje.

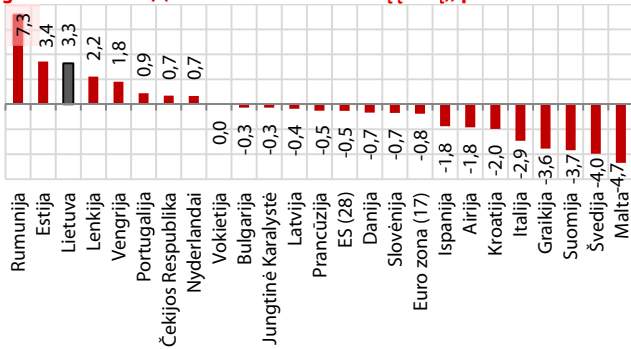
4 pav. Pramonės produkcijos pokyčiai ES valstybėse 2013 m. gruodžio mėn., palyginti su 2012 m. gruodžio mėn. (eliminavus darbo dienų įtaką), proc.

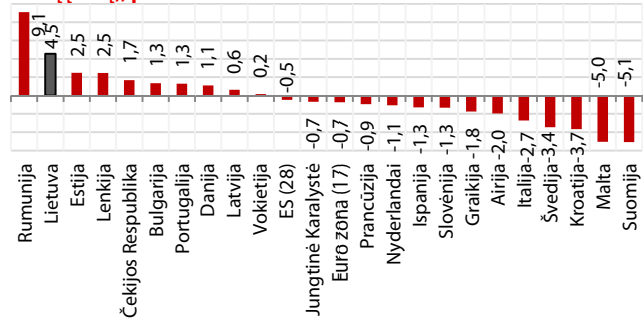
5 pav. Pramonės produkcijos pokyčiai ES valstybėse (eliminavus darbo dienų įtaką), palyginti su ankstesniais metais, proc.

6 pav. Pramonės produkcijos pokyčiai ES valstybėse 2013 m., palyginti su 2012 m., (eliminavus darbo dienų įtaką), proc.

7 pav. Apdirbamosios gamybos pramonės produkcijos pokyčiai ES valstybėse 2013 m., palyginti su 2012 m. (eliminavus darbo dienų įtaką), proc.

Šaltinis: Ūkio ministerijos grafikai, Eurostat duomenys.

TRANSPORTO SEKTORIUS 2013 METAIS

Išankstiniais Lietuvos statistikos departamento atliktame tyrimo duomenimis, visų transporto rūšių krovinių apyvarta 2013 m. padidėjo 4,6 proc., o krovinių vežimas – 2,5 proc. Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste ir Būtingės terminale krauta 3,1 proc., geležinkeliais – 2,7 proc. mažiau, tuo tarpu oro uostuose – 10,6 proc. daugiau krovinių palyginti su 2012 m. Geležinkelių ir jūrų uosto rezultatus lėmė antroje metų pusėje sumažėjęs trąšų ir naftos produktų transportavimas.

Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste ir Būtingės terminale 2013 m. krovinių krauta 42,8 mln. t. Per metus daugiausia smuko naftos produktų (-1191 tūkst. t, arba -14,4 proc.) ir trąšų (-1159 tūkst. t, arba -11,9 proc.) krova. Gruodį uosto krovos neigiamus rezultatus lėmė kritusi naftos produktų (-256 tūkst. t., arba -18,1 proc.), birių žemės ūkio produktų (-67 tūkst. t, arba -23,5 proc.), durpių (nepakuotų) (-57 tūkst. t, arba -84,9 proc.) bei natūralių ir cheminių trąšų (skystų) (-56 tūkst. t, arba -68,0 proc.) krova. Birių natūralių ir cheminių trąšų krova gruodį padidėjo net 28,0 proc. ir sudarė 27,7 proc. visos uosto krovos (prieš metus – 19,5 proc.).

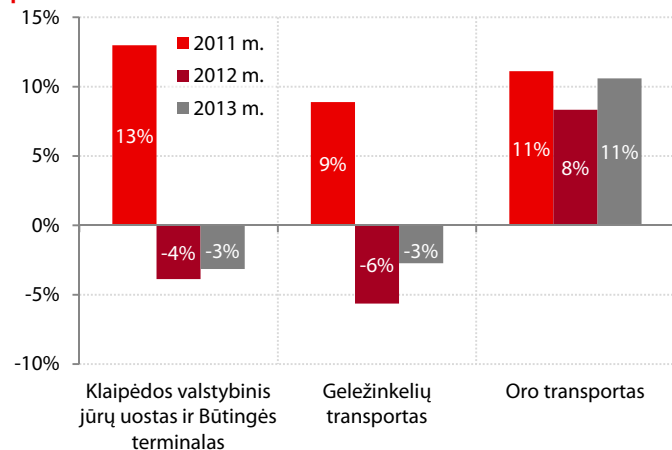
Krovinių vežimas Lietuvos geležinkeliais 2013 m. smuko nuo 49,4 mln. t iki 48,0 mln. t. Per metus vidaus vežimai didėjo 1,6 proc., tuo tarpu krovinių įvežta į šalį 7,5 proc., išvežta iš šalies 3,7 proc. bei tranzitu vežta 0,9 proc. mažiau

nei 2012 m. AB „Lietuvos geležinkeliai“ duomenimis, 2013 m. gruodį naftos ir jos produktų vežta 1,16 mln. t, arba 31,8 proc. mažiau, trąšų – 1,1 mln. t, arba 8,3 proc. daugiau nei prieš metus.

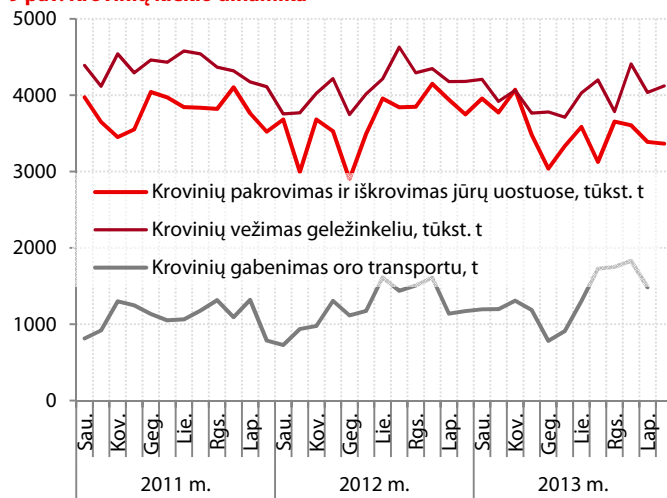
2014 m. pirmąjį pusmetį naftos ir jos produktų transportavimo rezultatus neigiamai veiks mažos naftos perdirbimo maržos, o Klaipėdos uosto rezultatams įtakos gali turėti ir tas faktas, jog pastaruoju metu lietuviškų naftos produktų vis didesnė dalis realizuojama žemyninėje dalyje (pvz., Ukrainoje, kur iki 2014 m. antros pusės neveiks modernizuojama Lysyčansko naftos perdirbimo gamykla). 2013 m. pirmo pusmečio pabaigoje prasidėjęs trąšų transportavimo smukimas (Belkalij ir Uralkalij konfliktas; AB Achema remontas) baigėsi 2013 m. gruodį. Be to, 2014 m. Kinija padidino kai kurių trąšų eksportui taikomus muitus, todėl šių metų pirmą pusmetį galime tikėtis didesnio šių prekių srauto tiek geležinkeliuose, tiek jūrų uoste. 2013 metais žalia nafta ir jos produktai bei trąšos sudarė 54,9 proc. geležinkeliais vežtų bei 58,1 proc. jūrų uostuose krautų krovinių kiekio.

Statistikos departamento duomenimis, 2013 m. oro uostuose atvykusių ir išvykusių keleivių buvo 10,0 proc., o krovinių – 10,6 proc. daugiau nei 2012 m. Per metus keleivių ir krovinių skaičius daugiausia didėjo Vilniuje, o labiausiai smuko - Kaune.

8 pav. Krovinių kiekio pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, proc.

9 pav. Krovinių kiekio dinamika

Šaltinis: Ūkio ministerijos grafikai; Lietuvos statistikos departamento duomenys.

■ MAŽMENINĖ PREKYBA 2013 METAIS

Mažmeninės prekybos (EVRK 2 red. 47 skyrius) įmonių apyvarta (be PVM) to meto kainomis 2013 m. siekė 28,8 mlrd. litų ir, palyginti su 2012 m., palyginamosiomis kainomis padidėjo 4,5 procento. Išankstiniai gruodžio mėn. ir metiniai mažmeninės prekybos įmonių rodikliai rodo šalies gyventojų išsivadavimą iš krizinių nuotaikų ir dėl to atsigaujančią vartojimą šalyje (žr. 3 lentelė). Lietuvos mažmeninės apyvartos didėjimo tempai beveik visus 2013 m. mėnesius buvo tarp didžiausių ES valstybių mažmeninės apyvartos didėjimo tempų. Apyvartos stabilų didėjimą lėmė ne tik nuo ketvirtojo 2010 m. ketvirčio didėjantis vidutinis mėnesinis bruto darbo užmokestis, bet ir nuo pirmojo 2013 m. ketvirčio pradėjęs didėti realusis darbo užmokestis. Atsigaujanči būsto rinka taip pat teigiamai veikė mažmeninės prekybos rezultatus. Maitinimo ir gėrimų teikimo veiklos apyvarta 2013 m. siekė 1,4 mlrd. litų ir 2,6 proc. viršijo 2012 m. buvusį jos mastą. Šios veiklos apyvartos

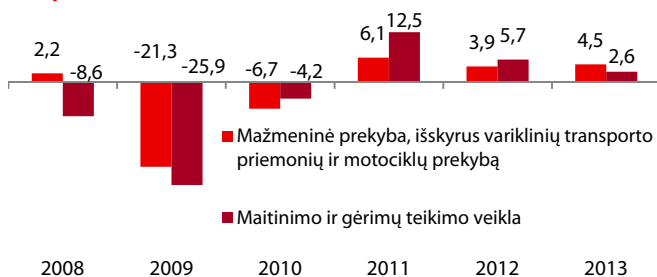
pokyčių tendencija buvo adekvati mažmeninės prekybos įmonių apyvartos pokyčių tendencijai (žr. 10 pav.).

2013 m. daugiausia didėjo ne maisto prekėmis prekiaujančių mažmeninės prekybos įmonių apyvarta. Praėjusius metus vis dar populiaru buvo naudotų daiktų mažmeninė prekyba, tačiau nuo 2013 m. balandžio mėn. jos apyvartos didėjimo tempai pradėjo smukti, o rugpjūtį ir gruodį apyvarta nesiekė atitinkamų 2012 m. mėnesių buvusio jos masto. Gyventojai pradėjo daugiau pirkti naujus tekstilės gaminius, drabužius bei avalynę. Šios veiklos įmonių apyvarta visus 2013 m. mėnesius viršijo atitinkamų 2012 m. mėnesių apyvartą. Mažmenės prekybos ne maisto prekėmis apyvartos didėjimo tempai 2013 m. buvo lėtesni. Maisto prekėmis prekiaujančių mažmeninės prekybos įmonių apyvarta įgavo didėjimo tendenciją ir nuo 2013 m. gegužės mėn. didėjo stabiliai (žr. 11 pav.).

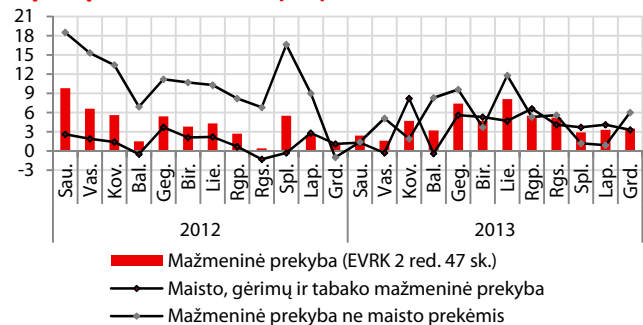
3 lentelė. Apyvartos (be PVM) palyginamosiomis kainomis pokyčiai, proc.

Ekonominės veiklos rūšys (EVRK 2 red.)	2013 m. gruodžio mėn., palyginti su:		2013 m., palyginti su:	
	2013 m. lapkričio mėn.	2012 m. gruodžio mėn.	2012 m.	2008 m.
Mažmeninė prekyba (EVRK 2 red. 47 skyrius)	16,4	3,5	4,5	-15,4
Maisto, gėrimų ir tabako mažmeninė prekyba	21,4	3,3	3,9	-19,6
Mažmeninė prekyba ne maisto prekėmis	19,3	6,0	5,1	-7,4
Tekstilės, drabužių ir avalynės specializuota mažmeninė prekyba	15,0	14,7	10,3	15,9
Garso ir vaizdo įrangos, įrašų, metalo dirbinių, dažų ir stiklo, elektr. buitinių prietaisų, baldų ir apšvietimo įrangos spec.mažm. prekyba	16,2	9,1	4,6	-10,0
Informacijos ir ryšių technologijų įrangos, kultūros ir poilsio prekių, laikrodžių, juvelyrinių dirbinių bei kitų naujų prekių spec. mažmeninė prekyba	38,0	-4,7	-0,3	-16,8
Farmacijos, medicinos ir kosmetikos prekių spec. mažm. prekyba	19,9	6,5	6,5	-7,6
Naudotų daiktų mažmeninė prekyba	-20,6	-1,2	10,9	36,3
Automobilių degalų mažmeninė prekyba	-1,1	-1,6	4,5	-19,9
Maitinimo ir gėrimų teikimo veikla (56 skyrius)	15,7	2,0	2,6	-13,4

10 pav. Apyvartos (be PVM) pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, proc.

11 pav. Apyvartos (be PVM) pokyčiai mėnesiais, palyginti su praėjusių metų atitinkamu laikotarpiu, proc.

Šaltinis: Ūkio ministerijos grafikai ir lentelė; Lietuvos statistikos departamento duomenys.

■ VARIKLINIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ DIDMENINĖ IR MAŽMENINĖ PREKYBA 2013 METAIS

Išankstiniais Lietuvos statistikos departamento duomenimis, variklinių transporto priemonių ir motociklų didmeninės ir mažmeninės prekybos bei remonto įmonėse 2013 m. gruodžio mėnesį apyvarta (be PVM) buvo 9,9 proc. mažesnė nei lapkričio mėnesį, tačiau 13,4 proc. didesnė nei 2012 m. gruodžio mėnesį (žr. 4 lentelė). Palyginti su lapkričio mėn., labiausiai sumažėjo variklinių transporto priemonių atsarginių dalių ir pagalbinių reikmenų didmeninės (20,9 proc.) ir mažmeninės (14,9 proc.) prekybos įmonių apyvarta. Palyginti su 2012 m. gruodžio mėn., 2013 m. gruodžio mėn. labiausiai padidėjo krovininių automobilių, priekabų, puspriekabių ir poilsinių transporto priemonių (39,2 proc.) bei automobilių ir lengvųjų variklinių transporto priemonių (21,2 proc.) pardavimas.

Statistiniai duomenys rodo, kad automobilių rinka atsigau-na (žr. 12 pav.). 2013 m. variklinių transporto priemonių ir motociklų didmeninės ir mažmeninės prekybos bei remonto įmonių apyvarta (be PVM) to meto kainomis siekė 8,7 mlrd. litų ir palyginamosiomis kainomis buvo 10,7 proc. didesnė nei 2012 metais. Variklinių transporto priemonių, motociklų, jų atsarginių dalių ir pagalbinių reikmenų pardavimo veiklos apyvarta šį laikotarpį didėjo spartesniu

tempu nei variklinių transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančių įmonių apyvarta. Variklinių transporto priemonių pardavimu užsiimančių įmonių apyvarta 2013 m. viršijo 2008 m. apyvartos mastą, tačiau variklinių transporto priemonių techninę priežiūrą ir remontą vykdančių įmonių apyvarta 2013 m. dar gerokai atsiliko nuo prieškrizinio jos masto.

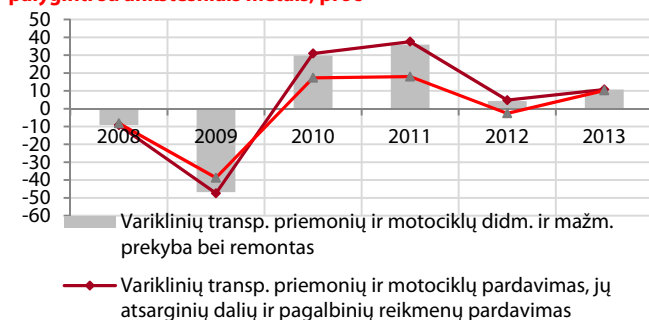
VĮ „Regitra“ duomenimis, 2013 m. Lietuvoje pirmą kartą įregistruotų naudotų automobilių skaičius buvo 3,2 proc., o įregistruotų naujų automobilių – 4,3 proc. didesnis nei 2012 metais (žr. 13 pav.).

Europos automobilių gamintojų asociacijos (ACEA) duomenimis, 2013 m. Europos Sąjungoje naujų krovininių automobilių paklausa, palyginti su 2012 m., padidėjo 1,0 proc., o 2013 m. gruodžio mėn. šių automobilių registracija, palyginti su tuo pačiu 2012 m. mėnesiu, padidėjo net 34,7 procento. Lietuvoje 2013 m. buvo registruota 5420 arba 20,4 proc. tokios rūšies naujų automobilių daugiau per 2012 metus. Estijoje buvo registruoti 3689 krovininiai automobiliai arba 23,8 proc. daugiau nei 2012 m., Latvijoje – 3819 automobilių arba 2,6 proc. mažiau nei prieš metus.

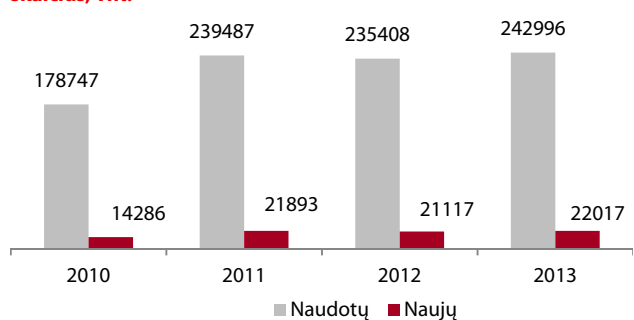
4 lentelė. Apyvarta (be PVM) ir jos pokyčiai, proc.

Ekonominės veiklos rūšys (EVRK 2 red.)	2013 m. gruodžio mėn., palyginti su:		2013 m., palyginti su 2012 m.	2013 m., palyginti su 2008 m.
	2013 m. lapkričio mėn.	2012 m. gruodžio mėn.		
Variklinių transporto priemonių ir motociklų didmeninė ir mažmeninė prekyba bei remontas (45 skyrius)	-9,9	13,4	10,7	8,4
Variklinių transporto priemonių, motociklų, jų atsarginių dalių ir pagalbinių reikmenų pardavimas	-9,8	15,0	10,7	9,9
Variklinių transporto priemonių techninė priežiūra ir remontas	-10,9	-4,9	10,2	-9,0

12 pav. Apyvartos (be PVM) pokyčiai palyginamosiomis kainomis, palyginti su ankstesniais metais, proc

13 pav. Pirmą kartą įregistruotų Lietuvoje transporto priemonių skaičius, vnt.

Šaltinis: Ūkio ministerijos grafikai ir lentelė, Lietuvos statistikos departamento, VĮ „Regitra“ duomenys.

■ MAŽMENINĖ PREKYBA EUROPOS SĄJUNGOS ŠALYSE 2013 METAIS

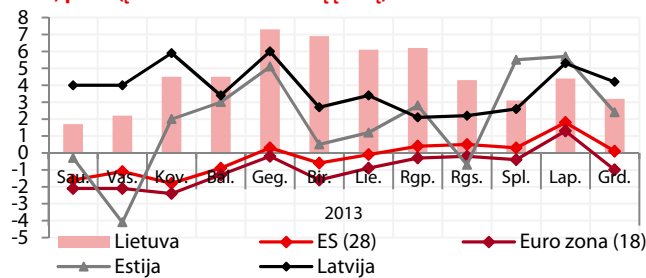
Eurostato turimais ES valstybių narių (kol kas tik 22 valstybių) išankstiniais duomenimis, 2013 m. gruodžio mėnesį mažmeninės prekybos (EVRK red. 2 47 skyrius) įmonių apyvarta buvo 0,8 proc., euro zonos valstybių – 1,6 proc. mažesnė nei ankstesnį mėnesį. Per mėnesį apyvarta daugiausia padidėjo Jungtinėje Karalystėje (2,6 proc.), o didžiausias kritimas buvo fiksuotas Portugalijoje (5,8 proc.). Per metus (2013 m. gruodžio mėn., palyginti su 2012 m. gruodžio mėn.) ES valstybėse narėse apyvarta padidėjo 0,1 proc., euro zonos valstybėse – sumažėjo 1,0 procento (žr. 14 pav.). Per šį laikotarpį apyvarta daugiausia padidėjo Liuksemburge, o didžiausias jos sumažėjimas buvo Vokietijoje (žr. 15 pav.).

Nors ES valstybių visos mažmeninės apyvartos pokyčiai 2013 m. rodo jos didėjimo tendenciją, tačiau 2013 m. ES ir euro zonos valstybėse mažmeninės apyvartos mastas buvo mažesnis nei 2012 m. atitinkamai 0,2 proc. ir 0,9 procento. Metinė mažmeninė apyvarta didėjo 14, o krito – 8 ES valstybėse. Daugiausia per metus apyvarta didėjo Liuksem-

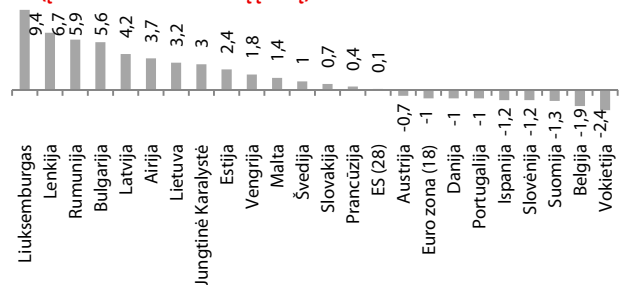
burge, o didžiausi kritimo tempai buvo Ispanijoje. Visose trijose Baltijos šalyse 2013 m. mažmeninė apyvarta viršijo 2012 m. apyvartą, iš jų Lietuvoje mažmeninės prekybos įmonių apyvarta didėjo daugiausia (žr. 16 pav.). Ir ES valstybėse narėse, ir euro zonoje 2013 m. maisto prekių, gėrimų ir tabako mažmeninė apyvarta buvo mažesnė nei 2012 m. atitinkamai 0,8 proc., ir 1,0 procento. Ne maisto prekių apyvarta ES valstybėse buvo 0,6 proc. didesnė, euro zonos valstybių – 0,6 proc. mažesnė nei 2012 metais.

Eurostato 2008-2013 m. duomenimis, 2009 m., palyginti su 2008 m., mažmeninė apyvarta krito visose ES valstybėse, išskyrus Lenkiją, Austriją, Jungtinę Karalystę, Belgiją ir Švediją. Vienintelėje Švedijoje mažmeninė apyvarta visą tą laikotarpį kasmet viršijo praėjusių metų apyvartos mastą. Ne visose valstybėse mažmeninė prekyba po krizės jau atsigavo ir viršijo 2008 m. buvusį apyvartos mastą (žr. 17 pav.). Po krizės daugumoje ES valstybių buvo taupoma maisto sąskaita, kai kuriose valstybėse buvo taupoma apribojus ne maisto prekių įsigijimus.

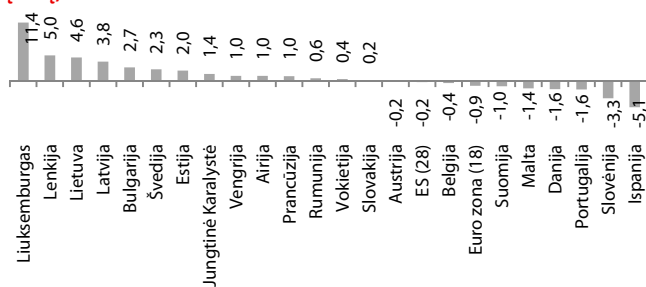
14 pav. ES ir Baltijos šalių mažmeninės prekybos įmonių apyvartos pokyčiai 2013 m. atskirais mėnesiais, palyginti su atitinkamu 2012 m. mėn., proc. (įvertinus darbo dienų įtaką)

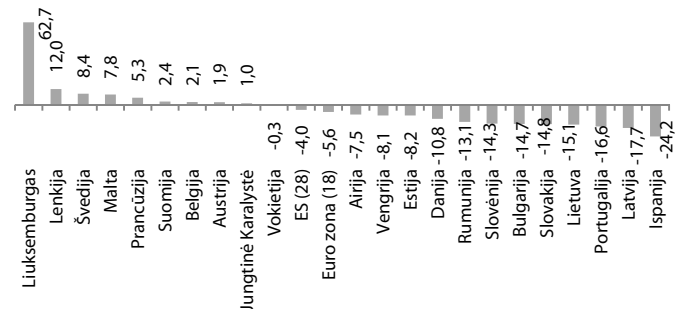
15 pav. ES valstybių mažmeninės prekybos įmonių apyvartos pokyčiai 2013 m. gruodžio mėn., palyginti su 2012 m. gruodžio mėn., proc. (įvertinus darbo dienų įtaką)

16 pav. ES valstybių mažmeninės prekybos įmonių apyvartos pokyčiai 2013 m., palyginti su 2012 m., proc. (įvertinus darbo dienų įtaką)

17 pav. ES valstybių mažmeninės prekybos įmonių apyvartos pokyčiai 2013 m., palyginti su 2008 m., proc.

Šaltinis: Ūkio ministerijos grafikai, Eurostat duomenys.

■ TURIZMAS TREČIAJY 2013 M. KETVIRTĮ

2013 m. sausį-rugsėį lietuvių turistai kelionių į užsienį vyko 1392,2 tūkst. kartų, arba 3,3 proc. daugiau nei tą patį 2012 m. laikotarpį. Rezultatas nedaug atsiliko nuo 2008 m. I-III ketv. lygio (-1,3 proc.). Asmeninių kelionių skaičius sudarė 82 proc. arba 1141 tūkst. (3,1 proc. daugiau nei 2012 m. I-III ketv.), verslo kelionės – 251,2 tūkst. (4,4 proc. daugiau).

2013 m. I-III ketv. vienos lietuvių turisto kelionės į užsienį išlaidos sudarė 1549,3 Lt (5,6 proc. daugiau), o vidutinė viešnage trukmė siekė 7,8 nakvynės ir buvo 0,3 nakvynės ilgesnė nei 2012 m. I-III ketv. Per pirmus devynis 2013 m. mėnesius daugiausia lietuvių turistinių kelionių buvo į Latviją (13,9 proc.), Jungtinę Karalystę (13 proc.) bei Lenkiją (9,4 procento).

2013 m. I-III ketv. Lietuvos turizmo įmonių paslaugomis vykstant į užsienį pasinaudojo 169,2 tūkst. (11,4 proc. daugiau) arba 12 proc. į užsienį išvykusių lietuvių turistų. Lietuvių turistai per Lietuvos turizmo įmones daugiausia vyko į Turkiją (25 proc.), Graikiją (9,1 proc.), Bulgariją (7,2 proc.), Egiptą (7,2 proc.) ir Ispaniją (6,8 proc.). 2013 m. sausio-rugsėjo mėn. padidėjo lietuvių turistų susidomėjimas kelionėmis į Bulgariją (43 proc.) ir Egiptą (24 proc.).

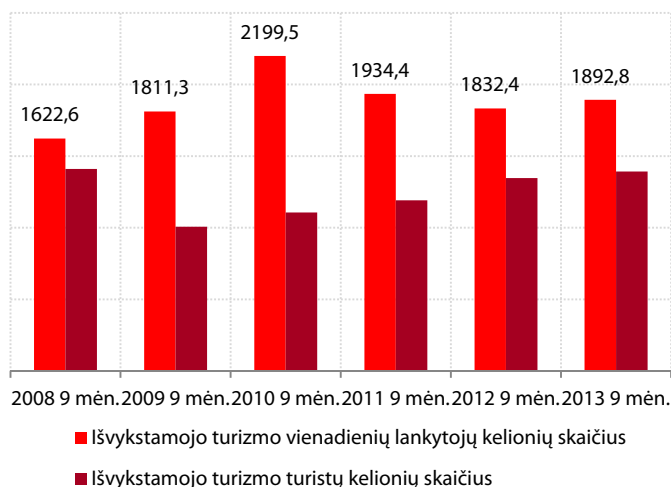
2013 m. I-III ketv. lietuvių vienadienių kelionių skaičius į užsienį siekė 1892,8 tūkst., arba 3,3 proc. daugiau nei 2012 m. I-III ketv. ir 16,7 proc. daugiau nei 2008 m. I-III ketv.

2013 m. I-III ketv. užsienio turistų ir vienadienių lankytojų išlaidos Lietuvoje siekė 3,19 mlrd. litų, arba 4,4 proc. daugiau nei 2012 m. I-III ketv., o lietuvių turistų ir vienadienių lankytojų išlaidos užsienyje sudarė 2,29 mlrd. Lt, arba 5,8 proc. daugiau nei 2012 m. I-III ketv.

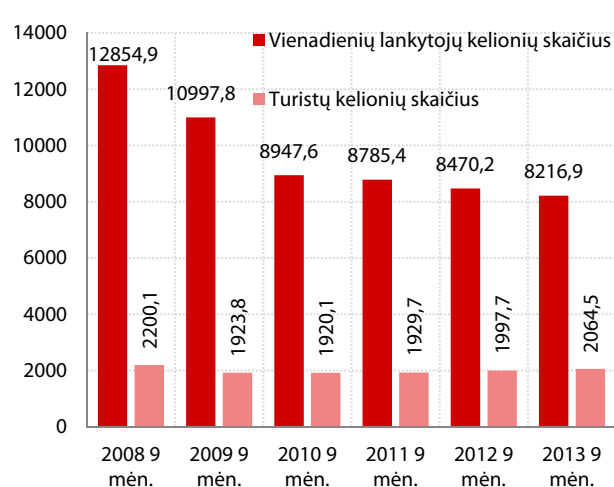
Kelionių paslaugų eksportas buvo didesnis nei importas ir todėl Lietuva apžvelgiamuoju laikotarpiu turėjo teigiamą balansą, siekusį 0,91 mlrd. Lt.

2013 m. sausio-rugsėjo mėn. vietinių turistų kelionės po Lietuvą sudarė 2,1 mln. arba 3,3 proc. daugiau nei per tą patį laikotarpį 2012 m., vienadienių lankytojų kelionių skaičius buvo 4 kartus didesnis nei su nakvyne ir sudarė 8,2 mln. (3 proc. mažiau). Vidutinė vietinio turisto kelionės trukmė Lietuvoje sudarė 2,7 nakvynės (2013 m. I-III ketv. – 2,6 nakvynės), o vidutinės vienos kelionės išlaidos siekė 163,3 Lt (2,3 proc. daugiau). Vidutinės vienadienio lankytojo kelionės išlaidos sudarė 80,7 Lt (2,1 proc. daugiau).

18 pav. Išvykstamojo turizmo rodikliai 2013 m. sausio– rugsėjo mėn., tūkst.

19 pav. Vietinio turizmo rodikliai 2008-2013 m. sausis-rugsėjis, tūkst.

Saltinis: Valstybinio turizmo departamento prie Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos gtraikai, Lietuvos statistikos departamento duomenys.

■ UŽSIENIO PREKYBA 2013 METAIS

2013 m. Lietuvos prekių eksportas (to meto kainomis; čia ir toliau kalbant apie užsienio prekybos elementus) sudarė 84,8 mlrd., o importas 85 mlrd. litų ir, palyginti su 2012 m., didėjo po 6,5 procento (žr. 20 pav.). Lietuviškos kilmės prekių eksportas 2013 m. didėjo 2,5 proc. ir sudarė 60,3 proc. viso eksporto (2012 m. – 62,3 proc.), o reeksportas didėjo 14,2 proc. ir sudarė 39,7 proc. viso prekių eksporto.

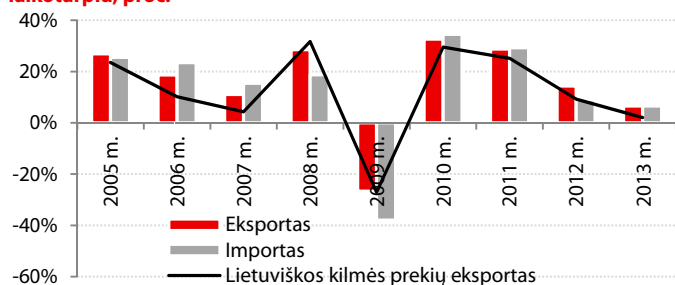
Eksportas į strategines rinkas nuo 2009 m., kai buvo patvirtinta Lietuvos eksporto plėtros strategija, iki 2013 m. labiausiai didėjo į Tradicinę Rytų rinką (182,7 proc.) dėl sparčiai didėjančio reeksporto, o eksportas į Namų rinką didėjo 91,8 procento, kitas ES valstybes 80,2 procento. Didžiausią įtaką eksporto pokyčiams visose rinkose turėjo rafinuotų naftos produktų gamyba, žemės ūkio ir chemijos pramonės gaminių eksportas.

Gerėjanti ES ekonominė situacija tikėtina, lems didesnius eksporto srautų pokyčius Vakarų kryptimi. Nepaisant to,

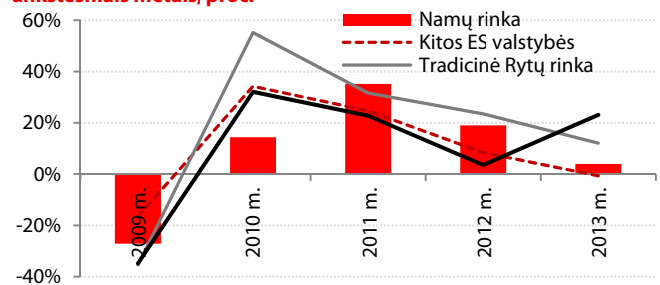
dideliam optimizmui pagrindo kol kas nėra. Tai lemia dvi priežastys. Pirma, euro zonos BVP augimą didžiąją dalimi lemia didžiosios Vokietijos, Prancūzijos ekonomikos, o nedarbo lygis regione vis dar yra labai aukštas. Antroji, Rytų rinkos valstybės, siekdamos atstatyti savo konkurencingumą nuvertina savo valiutas JAV dolerio atžvilgiu. Nuo 2014 m. sausio 1 d. iki vasario 15 d. šios valiutos nuvertėjo ir lito atžvilgiu: 10000 Baltarusijos rublių lito atžvilgiu nuvertėjo 0,7 proc. (nuvertėjimas nuo 2013 m. sausio 1 d. iki 2014 m. vasario 15 d. siekė 13,9 proc.), 100 Rusijos rublių – 5,3 proc. (15,4 proc.), 100 Kazachstano tengių 16 proc. (20,8 proc.), Ukrainos grivinų – 4,6 proc. (10 proc.).

Importo augimą 2013 m. lėmė investicinių prekių, naudojamų pridėtinai vertei kurti, didėjimas 1,5 mlrd. litų, arba 15,4 proc., o mažėjimą (110,3 ml – perdirbtas kuras ir tepalai (išskyrus benzina) – 2,5 proc. Užsienio prekybos deficitas 2013 m. buvo 6,7 mlrd. litų, arba 6,4 didesnis nei 2012 m.

20 pav. Eksporto ir importo pokyčiai, palyginti su ankstesniu laikotarpiu, proc.

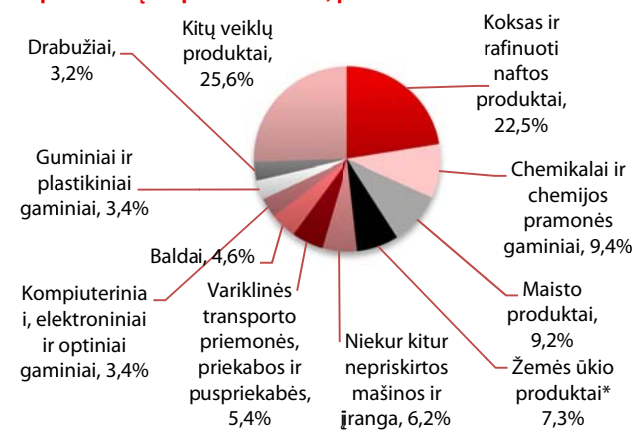
21 pav. Eksporto į strategines rinkas pokyčiai, palyginti su ankstesniais metais, proc.

22 pav. Produktų pagal veiklas pokyčiai, kurie turėjo didžiausią įtaką eksporto pokyčiams, proc.

Veikla *	Pokytis, mln. Lt
Maisto produktai	726,4
Niekur kitur nepriskirtos mašinos ir įranga	529,0
Metaliniai gaminiai, išskyrus mašinas ir įrangą	369,8
Žemės ūkio produktai*	369,7
Drabužiai	369,7
Kitos transporto priemonės ir įranga	-57,0
Pagrindiniai metalai	-83,6
Atliekų surinkimo, apdorojimo ir šalinimo paslaugos; medžiagų atgavimo paslaugos	-103,0
Elektra, dujos, garas ir oro kondicionavimas	-169,7
Chemikalai ir chemijos pramonės gaminiai	-365,7

23 pav. Prekių eksporto struktūra, proc.

Pastabos ir paaiškinimai: Namų rinka: Danija, Estija, Latvija, Norvegija, Suomija, Švedija; Tradicinė Rytų rinka: Busija, Baltarusija Ukraina; Kitos ES valstybės yra visos ES valstybės, išskyrus Namų rinkos ES valstybes; *-veiklos yra nurodytos pagal „CPA 2008“ klasifikatorių.

Šaltinis: Ūkio ministerijos skaičiavimai, grafikai ir lentelė, Lietuvos statistikos departamento duomenys.

■ UŽIMTUMAS IR NEDARBAS 2013 METAIS

2013 m., palyginti su 2012 m., situacija šalies darbo rinkoje gerėjo: bedarbių skaičius ir nedarbo lygis mažėjo, o užimtumo lygis didėjo. Nedarbo lygis mažėjo ketvirtus metus iš eilės ir sudarė 11,8 proc. (žr. 24pav.) Bedarbių dalis darbo jėgos struktūroje sumažėjo 1,6 procentiniu punktu (p. p.), palyginti su 2012 m. ir 6 p. p., palyginti su 2010 m., kai jis siekė 17,8 procento.

Išankstiniais statistikos departamento duomenimis, darbo jėgos paklausa paslaugų statybos ir pramonės sektoriuose lėmė užimtųjų skaičiaus 2013 m., palyginti su 2012 m., didėjimą 1,3 proc., tuo tarpu dirbančiųjų skaičius žemės ūkio medžioklės ir miškininkystės veiklose mažėjo 2,9 procento (žr. 25 pav.). Paslaugų sektoriuje užimtųjų skaičių lėmė viešojo valdymo ir gynybos; privalomojo socialinio draudimo veiklose didėjęs (6,6 tūkst.) dirbančiųjų skaičius, kurį galima sieti su laikinu veiksmu – Lietuvos pirmininkavimu Europos sąjungos Tarybai. Tuo tarpu švietimo (8,7 tūkst.) bei informacijos ir ryšių veiklose (3,6 tūkst.) užimtųjų skaičius mažėjo.

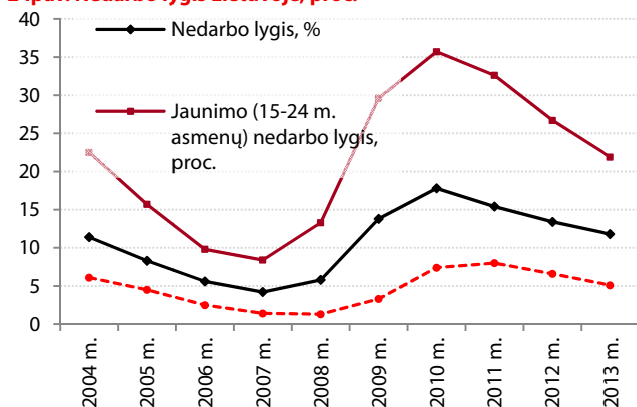
Pozityvūs pokyčiai matomi ir jaunimo nedarbo lygio bei užimtumo statistikoje. Jaunų (15–24 m. asmenų) bedarbių skaičius 2013 m. sumažėjo 4,7 tūkst. (14,7 proc.), o jų nedarbo lygis buvo 4,8 p. p. mažesnis nei 2012 m. Jaunų asmenų darbo jėgos aktyvumo lygis nuo 2012 m. pasiekto 29,3 proc. didėjo iki 31,5 procento. Tai rodo, kad didesnė jaunų asmenų dalis įsitraukia į darbo rinką (2012 m. jaunų asmenų darbo jėga sudarė 121 tūkst., o 2013 m. – 125

tūkst. asmenų). Tiesa, darbo rinkos statistika leidžia daryti prielaidą, kad bendras 15–24 m. asmenų skaičius 2013 m. buvo 3,8 proc. mažesnis nei 2012 m.

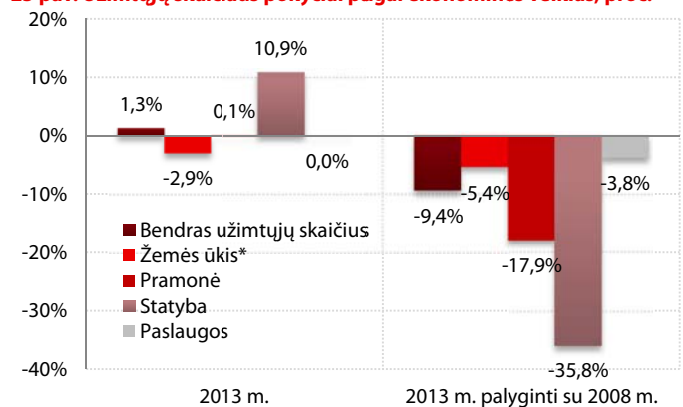
Paskutinį 2013 m. ketvirtį šalies nedarbo lygis sudarė 11,4 proc. ir buvo 0,5 p. p. didesnis nei ankstesnį ketvirtį, bet 1,8 p. p. mažesnis nei ketvirtąjį 2012 m. ketvirtį. Ketvirtinį nedarbo lygio pokytį galima sieti su sezono veiksmu, tuo tarpu metinį (palyginti su paskutiniu 2012 m. ketvirčiu) – su bendru ekonominės situacijos gerėjimu. Jaunimo nedarbo lygis ketvirtąjį 2013 m. ketvirtį sudarė 20,7 ir buvo 2,4 p. p. mažesnis nei ankstesnį ketvirtį ir 4,8 p. p. mažesnis nei atitinkamą 2012 m. laikotarpį.

Nepaisant 2013 m. gerėjusių darbo rinkos rodiklių, 2013 m. užimtųjų skaičius buvo beveik 10 proc. mažesnis nei prieš ekonominį sunkmetį 2008 m. Suprantama, ženkliai mažesnę užimtųjų skaičių lėmė drastiškas sąnaudų mažinimas siekiant atstatyti konkurencingumą tiek šalyje, tiek tarptautiniu mastu. Procesų automatizavimas pramonėje lėmė tai, kad produkcijos 2013 m. buvo pagaminta 4,4 proc. daugiau nei 2008 m. su beveik penktadaliu mažiau darbuotojų. Savo konkurencingumą atstatė ir statybos įmonės, kurios vis daugiau darbų atlieka užsienyje, taip pat kitos ekonominių veiklų įmonės. Dėl greitos technologinės pažangos nedarbo lygis ateityje gali mažėti lėčiau, todėl siekiantiems įsidarbinti bus itin svarbu įgyti kompetencijas, kurios reikalauja daugiau žinių ir mažiau tų pačių funkcijų atkartojimo, arba tas, kurių negalima pakeisti mašinomis ir įrengimais.

24pav. Nedarbo lygis Lietuvoje, proc.

25 pav. Užimtųjų skaičiaus pokyčiai pagal ekonomines veiklas, proc.

*išskaitant medžioklę ir miškininkystę

Šaltinis: Ūkio ministerijos skaičiavimai ir grafikai, Lietuvos statistikos departamento duomenys.

■ VERSLO TENDENCIJOS 2014 M. SAUSIO MĖNESĮ

Lietuvos statistikos departamento atliekamo tyrimo duomenimis, 2014 m. sausio mėnesį ekonominių vertinimų rodiklis (EVR) pakilo 5 punktais ir siekė -2 punktų lygį, bei praėjusių atitinkamo laikotarpio rodiklį pagerino 3 p. Sausį vartotojų pasitikėjimo rodiklis siekė -9 p. lygį ir buvo 6 punktais didesnis nei prieš metus.

2014 m. sausį nuo -11 iki -6 p. pakilo prekybos pasitikėjimo rodiklis. Per metus šis rodiklis padidėjo 12 p. Per artimiausius 2-3 mėn. darbuotojų skaičiaus mažėjimą prognozavo 9 proc. respondentų, nors prieš metus tokių buvo 32 proc. Prekybos įmonių atstovų ekonominės būklės vertinimas per metus pagerėjo nuo 21 iki 52 p. Nagrinėjamu laikotarpiu 17 proc. mažiau apklaustųjų nei prieš metus prognozavo ekonominės padėties pablogėjimą per artimiausius 2-3 mėn. Sausį, lyginant su 2013 m. sausiu, prekių įsigijimo prognozė pakilo nuo -43 iki -21 p., teigiančiųjų jog atsargos per didelės buvo 16 proc. mažiau. Šalyje mažėjant infliacijai, nuo 62 iki 74 proc. per metus padaugėjo prognozuojančių, jog kainos artimiausiu metu išliks stabilios.

Per mėnesį, 2014 m. sausį daugiausia pakilo statybų ir pramonės pasitikėjimo rodikliai (atitinkamai - 9 ir 8 p.), o per metus šie rodikliai pakilo po 3 p. Sausį statybos darbų apimčių pokyčio per praėjusius 2-3 mėn. vertinimas buvo 23 p. didesnis nei prieš metus. Pagerėjo paklausos vertinimas bei prognozė artimiausiems mėnesiams, daugiau ne-

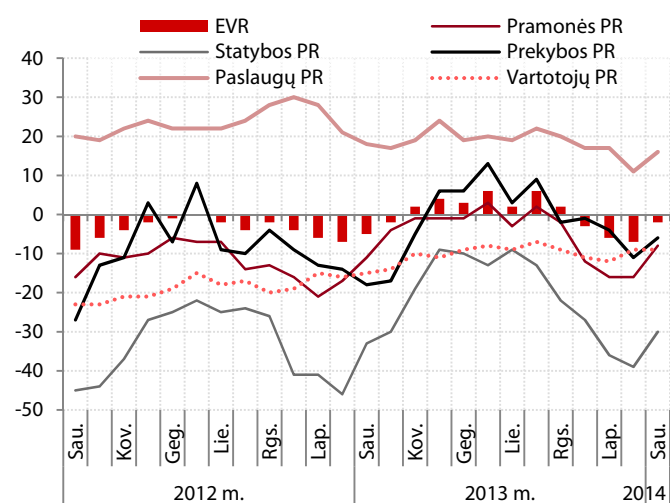
mokumo ar pavėluotų mokėjimų atvejų, geresnė darbuotojų skaičiaus pokyčio prognozė. Pramonės sektorius prasčiau nei prieš metus vertina eksportuojamos produkcijos paklausą, tačiau eksporto prognozė artimiausiems 2-3 mėn. yra geresnė (ypač tekstilės bei kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamybos sektoriuose).

Paslaugų pasitikėjimo rodiklis per mėnesį pakilo 5 p. iki 16 p. lygio, tačiau per metus krito 2 p. 2014 m. sausį, palyginti su 2013 m. sausiu, paslaugų sektoriaus įmonių vadovai pesimistiškiau vertino paslaugų paklausos pokyčius per paskutinius 2-3 mėn., kiek prasčiau vertino būsimus darbuotojų pokyčius bei įmonių ekonominės būklės pokyčius per praėjusius kelis mėnesius.

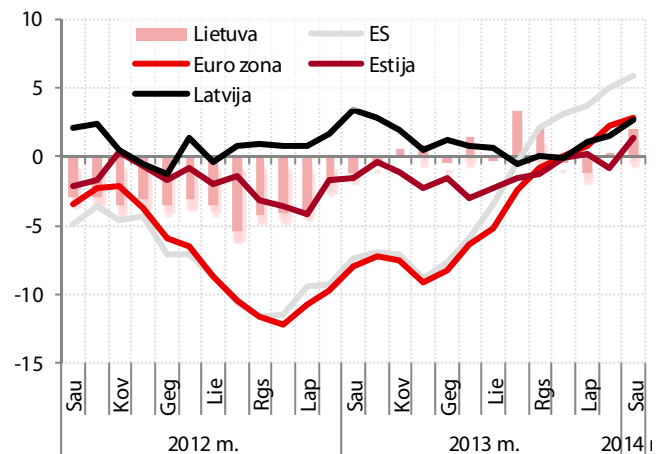
Vartotojų pasitikėjimo rodiklis per mėnesį nekito ir siekė -9 p., arba 6 p. daugiau nei 2013 m. spradžioje. Sausį, geriau nei prieš metus vadovai vertino namų ūkių finansinės padėties pokyčius per praėjusius metus bei geriau vertina būsimus pokyčius, taip pat esamo meto tinkamumą įsigyti didesnius pirkinius, pinigų sumos dydį, ketinamą jiems išleisti bei bedarbių skaičiaus pokytį artimiausiu metu.

Europos Komisijos sezoniškai išlygintais duomenimis, per mėnesį EVR teigiamas atotrūkis nuo ilgalaikio vidurkio Estijoje pakilo 2,1 p., Lietuvoje - 1,7 p., Latvijoje - 1,2p., ES - 0,9p. ir euro zonoje - 0,5 p.

26 pav. Ekonominiai vertinimų rodiklis ir jo komponentai

27 pav. Ekonominiai vertinimų rodikliai atotrūkiu nuo vidurkių

Šaltinis: Ūkio ministerijos grafikai; Lietuvos statistikos departamento ir Eurostat duomenys

■ 1 PRIEDAS. PAGRINDINIAI LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMINIAI RODIKLIAI (a)

	Vnt. ¹	2012				2013 m.			
		I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.	I ketv.	II ketv.	III ketv.	IV ketv.
Realaus BVP² pokyčiai	k./k.	0,3	0,7	2,0	0,2	1,0	0,8	0,3	1,2
	m./m.	3,7	2,9	4,2	3,3	4,0	4,0	2,3	3,3
BVP to meto kainomis	mlrd. Lt.	25,5	28,5	30,5	29,2	26,5	30,2	32,2	30,4
Materialinės investicijos³	mlrd. Lt.	2,5	3,6	3,8	4,5	2,6	4,1	4,6	-
	m./m.	11,7	1,3	6,8	-9,5	2,5	12,1	16,0	-
Tiesioginės užsienio investicijos (ketvirčio pabaigoje)	mlrd. Lt.	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-
	k./k.	4,8	-2,1	4,6	2,3	2,0	-0,4	-1,1	-
	m./m.	12,4	6,1	8,7	9,7	6,8	8,6	2,7	-
Prekių eksportas	mlrd. Lt.	17,7	18,1	21,0	22,8	20,8	20,2	21,7	22,0
Prekių importas	mlrd. Lt.	20,3	19,4	22,7	23,5	21,9	21,8	24,2	23,7
Balansas	mlrd. Lt.	-2,6	-1,3	-1,7	-0,7	-1,1	-1,6	-2,4	-1,6
Einamosios sąskaitos balansas, palyginti su BVP	%	-8,7	5,9	-0,8	1,9	-2,7	5,0	0,1	-
Nedarbo lygis	%	14,5	13,3	12,5	13,2	13,1	11,7	10,9	11,4
Valstybės skola	mln. Lt.	46.080,7	44.157,2	45.122,8	46.036,5	46.699,9	46.937,0	46.704,5	-
Vidaus skola	mln. Lt.	10.908,1	8.604,7	9.691,2	10.811,6	12.216,5	12.686,3	-	-
Vidaus skolos dalis	%	23,7	19,5	21,5	23,5	26,2	27,0	-	-
Užsienio skola	mln. Lt.	35.172,6	35.552,5	35.431,6	35.224,9	34.483,4	34.250,7	-	-
Užsienio skolos dalis	%	76,3	80,5	78,5	76,5	73,8	73,0	-	-

1. k./k. – palyginti su prieš tai buvusiu ketvirčiu (proc.), m./m. – palyginti su atitinkamu praėjusių metų laikotarpiu (proc.).

2. Naujausias BVP įvertis yra pirminis, gali būti patikslinta. Duomenys pateikiami eliminavus sezono ir darbo dienų įtaką.

3. Absoliui vertė išreikšta to meto kainomis, pokyčiai – palyginamosiomis kainomis.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas.

■ 2 PRIEDAS. PAGRINDINIAI LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMINIAI RODIKLIAI (b)

	Vnt.	2012	2013 m.											2014 m.	
		Grd.	Sau.	Vas.	Kov.	Bal	Geg	Bir	Lie	Rgp	Rgs	Spl	Lap	Grd	Sau
Vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokyčiai	mėn./mėn. m./m.	-0,1 2,8	0,2 2,6	0,0 2,2	0,3 1,5	0,3 1,2	0,2 1,4	-0,2 1,2	-0,7 0,5	0,1 0,4	0,7 0,4	-0,1 0,4	-0,2 0,4	-0,1 0,4	0,0 0,2
Vidutinė metinė infliacija pagal SVKI	%	3,2	3,1	3,0	2,8	2,7	2,6	2,5	2,3	2,0	1,8	1,6	1,4	1,2	-
Gamintojų parduotos pramonės produkcijos kainų pokyčiai	mėn./mėn. m./m.	-0,5 2,0	1,1 1,0	1,2 0,8	-1,2 -2,2	-1,9 -3,7	-0,5 -3,8	-0,6 -0,1	1,5 -1,1	0,0 -4,0	-0,2 -4,4	-2,0 -4,7	0,0 -3,1	0,0 -2,7	-0,7 -4,5
Pramonės produkcija (be PVM ir akcizo)	mėn./mėn. m./m.	5,0 -1,9	8,1 0,9	1,4 -7,4	9,6 11,4	6,8 -8,4	22,8 -4,4	1,2 1,8	2,5 2,8	3,5 -2,8	1,1 -0,3	1,2 7,5	-3,4 -6,7	-3,1 -1,6	-
Mažmeninės prekybos įmonių, išskyrus variklinių transporto priemonių ir motociklų prekybą apyvarta	mėn./mėn. m./m.	16,1 1,2	-20,7 2,4	-6,4 1,6	14,2 4,7	-2,0 3,2	11,8 7,4	-2,3 4,7	7,4 8,1	0,7 5,5	-8,0 5,2	3,7 2,9	-5,0 3,3	16,4 3,5	-
Ekonominių vertinimų rodiklis	%	-7	-5	-2	2	4	3	6	2	6	2	-3	-6	-7	-2
Pramonės pasitikėjimo rodiklis	%	-17	-11	-4	-1	-1	-1	3	-3	2	-2	-12	-16	-16	-8
Statybos pasitikėjimo rodiklis	%	-46	-33	-30	-19	-9	-10	-13	-9	-13	-22	-27	-36	-39	-30
Prekybos pasitikėjimo rodiklis	%	-14	-18	-17	-5	6	6	13	3	9	-2	-1	-4	-11	-6
Paslaugų pasitikėjimo rodiklis	%	21	18	17	19	24	19	20	19	22	20	17	17	11	16
Vartotojų pasitikėjimo rodiklis	%	-16	-15	-14	-10	-11	-9	-8	-9	-7	-9	-11	-12	-9	-9
Prekių eksportas	mln. Lt	7 061	6 595	6 758	7 418	6 990	6 454	6 793	7 016	7 280	7 448	7 840	7 281	6 908	-
Prekių importas	mln. Lt	7 147	7 279	7 084	7 530	8 037	6 933	6 838	8 222	7 751	8 189	8 491	7 867	7 300	-
Balansas	mln. Lt	-86	-684	-326	-113	-1 047	-480	-45	-1 206	-471	-741	-651	-586	-392	-
TUI srautas į Lietuvą	mln. Lt	12	434	338	200	-291	-526	285	452	167	369	273	340	291	-
TUI srautas iš Lietuvos	mln. Lt	-217	154	-25	-15	157	-119	-105	191	-33	-149	61	65	86	-
Nedarbo lygis (eliminavus sez.)	%	13,0	12,8	12,6	12,5	12,4	12,2	12,0	11,8	11,6	11,5	11,2	11,1	11,4	-

Šaltiniai: Lietuvos statistikos departamentas.

Pastaba: kai kurie duomenys yra išankstiniai ir ateityje gali būti patikslinti.

■ 3 PRIEDAS. PAGRINDINIAI LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMINIAI RODIKLIAI (c)

Rodiklis	vnt.	2009 m.	2010 m.	2011 m.	2012 m.	2013 m.
Realus BVP pokytis	%	- 14,8	1,6	6,0	3,7	3,2
Nominalus BVP	mln. Lt	92 032,4	95 676,0	106 893,4	113 734,7	119 305,0
BVP dalis, tenkanti vienam gyventojui	tūkst. Lt	29,1	30,9	35,3	38,1	40,3
Vidutinė metinė infliacija	%	4,5	1,3	4,1	3,1	1,0
Užimtumo lygis (15-64 m.)	%	59,9	57,6	60,2	62,0	63,7
Nedarbo lygis	%	13,8	17,8	15,4	13,4	11,8
Vidutinis bruto darbo užmokestis	Lt	2 056,0	1 988,1	2 045,9	2 123,8	2 230,0
Minimalioji mėnesinė alga	Lt	800,0	800,0	800,0	850,0	1 000,0
Valstybinio socialinio draudimo vidutinė senatvės pensija	Lt	742,2	746,1	814,2	816,5	-
Tiesioginės užsienio investicijos metų pabaigoje	mln. Lt	31,8	34,6	38,1	41,8	-
Lietuvos tiesioginės užsienio investicijos metų pabaigoje	mln. Lt	5,5	5,4	5,6	6,7	-
Einamosios sąskaitos balanso santykis su BVP	%	3,7	0,1	- 3,7	- 0,5	
Prekių eksportas	mln. Lt	40 732,0	54 038,8	69 576,8	79 578,5	84 779,0
Prekių eksporto ir BVP santykis	%	44,3	56,5	65,1	70,0	71,1
Prekių importas	mln. Lt	45 311,0	60 952,8	78 812,2	85 914,3	91 521,4
Užsienio prekybos balansas	mln. Lt	- 4 579,0	- 6 913,9	- 9 235,4	- 6 335,8	- 6 742,4
Valdžios sektoriaus skolos santykis su BVP	%	29,3	37,8	38,3	40,5	-
Nominali valdžios sektoriaus skola	mln. Lt	26 983,1	36 127,4	40 961,5	46 036,5	-
Pramonės produkcijos pokyčiai palyginamosiomis kainomis	%	- 13,8	6,3	6,4	3,7	3,3
Pramonės produkcija (be PVM ir akcizų) to meto kainomis	mln. Lt	46 554,2	54 906,6	66 149,9	71 118,2	71 650,6
Vidaus prekybos pokyčiai palyginamosiomis kainomis ¹	%	- 21,3	- 6,7	6,1	3,9	4,5
Vidaus prekybos apyvarta ¹	mln. Lt	23 749,3	22 841,2	25 659,2	27 372,6	28 768,7
Savo jėgomis atliktų statybos darbų Lietuvoje pokytis	%	- 48,7	- 7,5	22,7	- 7,4	-
Savo jėgomis atlikti statybų darbai Lietuvoje to meto kainomis	mln. Lt	5 775,8	5 142,8	6 553,2	6 287,8	7 285,9
Materialinių investicijų pokytis (I-IV ketv.)	%	- 41,5	- 9,1	21,6	0,5	-
Materialinės investicijos to meto kainomis (I-IV ketv.)	mln. Lt	12 905,3	11 257,2	14 009,4	14 426,2	-

1. Išskyrus variklinių transporto priemonių ir kai kurie (naujausi) duomenys yra išankstiniai ir bus
Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas,

■ LIETUVOS EKONOMINĖS APŽVALGOS RENGĖJAI IR ATSAKINGI ASMENYS

Apžvalgos rengėjai

	Makroekonomika	Ekonominių veiklų apžvalgos	
2014-02-20	Mindaugas Žilionis Tel. 8 706 64768 mindaugas.zilionis@ukmin.lt	Genovaitė Geleževičienė Tel. 8 706 64833 genovaitė.gelezeviciene@ukmin.lt	Rimantas Urbanavičius Tel. 8 706 64745 rimantas.urbanavicius@ukmin.lt
Turizmas			
	Elena Žibort Tel. 8 706 64982 elena.zibort@tourism.lt		

Už Lietuvos ekonominės apžvalgos turinį, susijusį su valstybės vykdoma ekonomine politika, atsakingi asmenys (pagal kompetenciją).

Apžvalgos tema	Atsakingas asmuo	El. pašto adresas, tel. nr.
Pramonės produkcija, mažmeninė prekyba	Kęstutis Masalskis, Pramonės ir prekybos politikos departamento direktorius	kestutis.masalskis@ukmin.lt, 8 706 64 821
Turizmas	Jaugielavičienė Gina, Investicijų ir eksporto departamento direktorė	gina.jaugielaviciene@ukmin.lt 8 706 64 840

Mėnesines apžvalgas galite rasti Ūkio ministerijos interneto svetainės (<http://www.ukmin.lt>) skiltyje „Apžvalgos“

Naudojant šioje apžvalgoje pateiktą informaciją būtina nurodyti šaltinį

© Lietuvos Respublikos ūkio ministerija, 2014